

Lindu és az Északi Fény (észt népmese)

Élt egyszer az idők kezdetén egy nagyon különleges lány, akit Lindunak hívtak. Azzal a feladattal jött a világra, hogy irányítsa a madarak vándorlását; minden fajról pontosan tudta, hol töltik a nyarat, hol a telet, és milyen úton repülnek egyik helyről a másikra. Uko lánya Lindu gondoskodott róla, hogy egyetlen madár se tévedjen el, egyetlen fészék se maradjon vendég nélkül – irányt mutatott minden tollas utazónak. A madarak anyjuként szerették őt, és Lindu hírneve úgy ragyogott, mint harmatos virágszál a reggeli napsütésben.

Nem csodálhatja senki, ha elárulom, hogy Lindut nagyon sokan szerették volna feleségül kérni. Egymásnak adták az udvarlók a kilincset, jöttek égi és földi utakon egyaránt, de a lány tetszését egyikük sem nyerte el. Pedig sok magas rangú kérője is akadt. Egy napon például a Sarkcsillag állított be hozzá, hat barna ló húzta hintódn, ajándékokkal megrakodva – de Lindu udvariasan elutasította mind az ajándékokat, mind pedig a csillagot.

- Te mindig egy helyben állsz, sohasem mozdulsz ki otthonról – állapította meg csendesen – Nekem pedig folyton úton kell lennem, hogy segíthessem a madarakat. Sajnálom, de nem illenénk egymáshoz.

Nem sokkal a Sarkcsillag után a Hold állított be, tíz barna ló vonta ezüstös hintóban, fényes ládikókkal megrakodva... Ám Lindu neki is kosarat adott.

- Folyton változol, napról napra hízol vagy fogysz – mondta a lány – És mégis mindig ugyanazt az ösvényt járod. Nem köthetem magam a te életedhez.

Következőként maga a Nap jött el leánykérőbe: húsz tüzes, vörös-arany ló húzta szikrázó hintóját, és minden bámszokdót elvakítottak toronyba halmozott ajándékai. Lindu mégis szinte azonnal nemet mondott neki.

- Te is ugyanazt az utat járod nap mint nap, akárcsak a Hold... és ráadásul aki rád néz, elveszíti a szeme világát. Melletted láthatatlan lennék. A madaraknak fontos, hogy engem lássanak, hogy megtaláljanak az útjaik során – csak így tudok nekik segíteni. Sajnálom, de nem lehetek a feleségem.

Nem sokkal a Nap kikosarazása után azonban egészen különleges vendég állt a házhoz: Az Északi Fény jött el Linduért, ezer hófehér paripa vontatta gyémánt hintóban, megrakva gyönggyel, ékszerrel, drágakövel, tarkabarka selyemruhákkal. Éjfélkor érkezett, és olyan gyönyörű volt a násznép, olyan szépen táncoltak a paripák, hogy Lindu az ajtóban fogadta őt, és nevetve nyújtotta a kezét.

- Te vagy a nekem való vőlegény! Arra vándorolsz az égen, amerre csak kedved szottyan; akkor kelsz, amikor szeretnél, akkor fekszel, amikor elálmosodsz, és nem vakítasz el senki mászt a ragyogásoddal. Minden nap más színébe öltözöl, más hintoába ülsz, más lovakat fogsz be – melletted sohasem lesz unalmas az életem!

Lindu és az Északi Fény első látásra egymásba szerettek, és rögtön meg is ülték az eljegyzésüket. Ám a vőlegény nem maradhatott sokáig, reggelre haza kellett térnie; azzal az ígérettel távozott, hogy hamarosan visszatér, és magával viszi Lindut északi otthonába. Ahogy elhajtott a szikrázó hintón a Sarkcsillag, a Hold, és a Nap tekintete követte irigy figyelemmel.

Addig is, amíg várnia kellett, a menyasszony a kelengyéjén dolgozott. Hosszú, hófehér fátylat szőtt magának a legfinomabb csipkéből, és miközben szorgosan jártak a kezei, a madarak daloltak felette.

Ám Lindu hiába várta vissza a vőlegényét – a Sarkcsillag, a Nap, és a Hold csel-lel távol tartották az Északi Fényt. Teltek-múltak a hetek, hónapok, és Lindu napról

napra szomorúbb lett; azt hitte, a vőlegénye megfélekedezett róla, nem is szerette igazán. Az elhagyott menyasszony egész nap csak ült, a hosszú fátylat morzsolgatta, és a szemeiből hullott, hullott a könny. Annyit sírt, hogy új források és patakok fakadtak a földön, és bánatában még a barátairól is megfélekedezett – nem volt, aki irányítsa a madarakat, céltalanul szálltak erre-arra, és akármennyit énekeltek, a kedves Lindut nem tudták felvidítani.

Meglátta Uko az égből Lindu szenvedését, és megesett rajta a szíve. Szavára a szelek összegyűltek a réten, lágyan felémelték Lindut, és magukkal vitték az égre, ahol óvatosan leültették a csillagos éjszakai réten. Mire Lindu feleszmélt, már felülről tekintett a világra. Hosszú, fáradtságos munkával szőtt menyasszonyi fátyla kibomlott, és a szellők lengették utána – ez a fátyol ma is látható minden éjjel, bár az emberek legtöbbször csak úgy ismerik: A Tejút.

Lindu azóta az égből irányítja a madarak vándorlását, akik neki köszönhetően egyszer sem tévesztik el az útjukat. Itt látogatja meg őt minden téli éjszakán az Északi Fény; olyankor együtt táncolnak vidáman keresztül-kasul az égbolton, amerre a kedvük tartja, és Lindu nevetése messzire hallatszik. Bár sohasem házasodtak össze, és a vőlegény sohasem vitte magával a lányt fagyos északi otthonába, Lindu és az Északi Fény mégis nagyon boldogok.

*Fordította és átdolgozta:
Zalka Csenge Virág*

Irodalom

Harry Jannsen: Märchen und Sagen des estnischen Volkes. Dorpat, 1881–1888.

W. F. Kirby: The Hero of Esthonia. London, 1895.

Kristiina Verro észtt csillagász a Naprendszerrel „mesél” a gyerekeknek a tartui csillagvizsgálóban (Mizser Attila felvétele)